

X. évfolyam/3. szám

2007.02.23.

2007. 7. hét

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabona piaci jelentés	2
A gabonafélék termelői ára	4
Kötési árak a Budapesti Értéktőzsde Áru- piaci szekcióján	8
Gabona alapú termékek feldolgozói értéke- sítési átlagárai	10
Külföldi piaci információk (Keresztessyné Mohr Katalin).....	12

Készítette:

Keményné Horváth Zsuzsanna

E-mail: Horvath.Zsuzsanna@akii.hu

Cukor piaci jelentés	16
-----------------------------------	-----------

A LIFFE és a New Yorki Tőzsde fehér- és
nyerscukor határidős árai

Az Európai Unió intervenció cukorkészle-
tei

A visszaadott cukorkvóták nagysága és
arányuk a teljes termeléshez ké-
pest.....

Készítette:

Kemény Gábor

E-mail: Kemeny.Gabor@akii.hu

Kiadó:

Agrárgazdasági Kutató Intézet

Piaci-árinformációs Szolgálat

Magyarország, H-1463 Budapest Pf. 944

Telefon: (0036) 1 476 6092, Fax: (0036) 1

217 8111 Internet: www.akii.hu

GABONAPIACI JELENTÉS

Világpiaci kitekintés, búzakínálat a 2007/2008. gazdasági évben

A világ búzatermelése az IGC előrejelzése szerint a 2007/2008. gazdasági évben 621 millió tonna lehet, mintegy 31 millió tonnával több, mint az előző gazdasági évben volt (589 millió tonna). A termelésemelkedés háttérében a vetésterületek 2-14%-os növekedése áll. Oroszország és Ukrajna búzatermelése a prognózis szerint 2-3 millió tonnával, az USA és India termelése 4-5 millió tonnával bővíthet az előző évhez viszonyítva. Amerikában a kemény (Hard Red Winter) és az őszi lágybúza (Soft Red Winter) termelés emelkedhet, viszont a tavaszi búza vetésterülete a kukorica és a szójabab javára visszaszorulhat. Kanadában a kedvezőtlen vetési feltételek miatt, mérsékelt vetésterület csökkenés mellett mintegy 3 millió tonna termelőkiesésre számítanak az előző gazdasági évhez képest. Argentínában és Brazíliában az előző évihez hasonló búzatermést jeleznek. Ausztrália búzatermése, az előző évi 15 millió tonnás termelőkieséshez képest, 11 millió tonnával emelkedhet.

A 2006-ban vetett őszi gabonafélék az Unióban általában jól fejlődnek, a 2007/2008. gazdasági évben a búzatermelés 12 millió tonnával emelkedhet.

A 2007/2008. gazdasági évben az EU, Amerika, Ausztrália, Argentína és Kanada lehet az öt legnagyobb búzaexportőr, összes exportjuk a 2006/2007. gazdasági évhez képesti 226 millió tonnáról 252 millió tonnára emelkedhet.

Búza hazai termelői árak, tőzsdei jegyzések és világpiaci kikötői árak

A 7. héten az étkezési búza termelői ára 32 ezer forint felett alakult, 10 ezer forinttal magasabban, mint 2006 ugyanezen hetében (1-2. táblázat). A búza hazai termelői ára 3-4 ezer forinttal maradt el a szlovákiai és németországi termelői ártól, és 5-9 ezer forinttal alacsonyabb, mint a bulgáriai, angliai és litvániai termelői árak. A 6-7. héten a lengyelországi termelői ár 15 ezer forinttal előzte meg a hazai termelői árat. A kazahsztáni búza termelői ára a kelet-közép-európai országokhoz viszonyítva továbbra is a legalacsonyabbnak tekinthető, 10 ezer

forinttal kevesebb, mint a magyar búza termelői ára (3. táblázat).

A Budapesti Értéktőzsde Árupiaci szekciójában a 6-7. héten az euro búza jegyzései stagnálóak, a márciusi és májusi jegyzés 40 ezer forint közelében, a távolabbi határidős árak 28 ezer forint felett mozogtak a héten. A takarmánybúza ugyanezen határidőkre vonatkozó kötési szintén stagnáltak, 2-3 ezer forinttal maradtak el a jobb minőségű búza jegyzéseitől.

A 7. héten a nemzetközi búzajegyzések mérsékelten emelkedtek mind a kemény-, mind a lágybúza esetén. Az amerikai kikötőkben (fob US Golf, fob Portland, februári szállítás) a keménybúza 1-4 dollárt, a lágybúza 6 dollárt emelkedett az előző héthez képest. Európában (fob Rouen) a standard minőségű lágybúza esetén is 1-4 dolláros emelkedés könyvelhető el, amely az előző évi 25-27 ezer forintos árszinthez képest, 10 ezer forintos növekedést jelent 2007-ben (9-10. táblázat).

Világpiaci kitekintés, kukoricakínálat a 2007/2008. gazdasági évben

A takarmánykukorica termelői ára a 7. héten 31 ezer forint felett alakult, 8 ezer forinttal meghaladva az előző év ugyanezen hetének termelői árát (1-2. táblázat). A 2. ábrán látható, hogy 2006-ban a takarmánykukorica termelői ára betakarítástól töretlenül emelkedik, megelőzve a 2005. évi árakat, azonban 6-7 ezer forinttal elmarad a 2003. évet sújtó aszályos év termelői áraitól. A néhány kelet-közép-európai ország termelői áraitól a hazai kukorica ára alig marad el, de a németországi árnál 8 ezer forinttal alacsonyabb. A magas németországi ár háttérében, a szállítási költségeken és a nettó importőri szerepen túl, a német bioetanol üzemek számának növekedésével összefüggő bővülő kukoricaigény áll.

A Budapesti Értéktőzsde Árupiaci szekciójában a takarmánykukorica jegyzései január közepétől mérsékelten csökkentek, azonban a korábbi évhez képest magas árszinten, 31-33 ezer forint között változtak. Szembetűnő, hogy a márciusi, májusi és szeptemberi jegyzés szinte

azonos szinten, míg a júliusi jegyzés 2 ezer forinttal magasabban mozgott. A júliusi és szeptemberi ármozgást tekintve (figyelembe véve, hogy betakarításkor a kínálat hatására csökkennek az árak) feltehető, hogy a betakarítás időszakában a kukorica árak a két jegyzés közötti áron alakulhatnak. A várhatóan magas termelői és tőzsdei árakat erősíti a kukorica világpiacon jegyzéseinek töretlen emelkedése. Franciaországban mintegy 30 euróval emelkedett a kukorica kikötői ára az előző évhez képest (fob Rouen), a Hamburg-i kikötőben az árnövekedés 55 euróra tehető (9. táblázat). A kukoricaárak jövőbeni alakulására a legnagyobb kukoricaexportőr, az USA termelése, felhasználása és exportja gyakorol jelentős hatást. Annak ellenére,

hogy az USA exportja 2006-ban mintegy 5%-ot és az elmúlt 5 év átlagához képest 15%-ot emelkedett, mégis a kukorica egyre növekvő bioüzemanyag célú felhasználása következtében, a világpiacon kukoricahiányra, így az árak növekedésre lehet számítani uniós és világpiacon szinten is. A kukorica iránti keresletnövekedés az egyéb takarmánygabonafélék keresletét is erősítheti, figyelembe véve az USDA 1,8-3,6%-os sertés- és baromfitermelés bővülését, amely a többi takarmánygabonaféle árára is pozitívan hathat.

1. táblázat

A GABONAFÉLÉK TERMELŐI ÁRAI A 7. HÉTEN *SZÁRMAZÁSI HELY SZERINT

Megnevezés		*Szarmazási hely			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak - Magyaro.	2007. 6. hét	2007. 7. hét	2007. 7. hét/ 2007. 6. hét (%)
Étkezési búza	tonna	764,61	2259,05	-	1381,01	3023,66	218,95
	Ft/t	35666,09	30800,03	-	30393,73	32030,54	105,39
Takarmánybúza	tonna			-	-	-	-
	Ft/t			-	-	-	-
Takarmánykukorica	tonna	6259,75	130,00	-	5429,53	6389,75	117,69
	Ft/t	31807,56	32500,00	-	29652,84	31821,65	107,31
Takarmányárpa	tonna	-	-	-	-	-	-
	Ft/t	-	-	-	-	-	-

*Szarmazási hely, ahol a gabonát megtermelték

2. táblázat

A GABONAFÉLÉK TERMELŐI ÁRAI A 7. HÉTEN

Megnevezés		Országos				
		2006. 7. hét	2007. 6. hét	2007. 7. hét	2007.7. hét/ 2006. 7. hét (%)	2007. 7. hét/ 2007. 6. hét (%)
Étkezési búza	tonna	405,28	1381,01	3023,66	746,07	218,95
	Ft/t	22677,43	30393,73	32030,54	141,24	105,39
Takarmánybúza	tonna	130,00	-	-	-	-
	Ft/t	22161,54	-	-	-	-
Takarmánykukorica	tonna	3588,87	5429,53	6389,75	178,04	117,69
	Ft/t	23549,51	29652,84	31821,65	135,13	107,31
Takarmányárpa	tonna	966,00	-	-	-	-
	Ft/t	22950,31	-	-	-	-

**AZ ÉTKEZÉSI BÚZA TERMELŐI ÁRÁNAK ALAKULÁSA
NÉHÁNY KELET-KÖZÉP- ÉS NYUGAT-EURÓPAI ORSZÁGBAN**

hetek	Észtország	Nagy-Britannia	Németország	Szlovákia	Magyarország
	Ft/tonna				
41	30140	39410	34240	30650	32260
42	32790	40130	34310	31080	30056
43	30680		34290	31170	30510
44	32680	39790	35070	32250	27176
45	33320	39100	34870	31820	30186
46	30700	40220	35120	32540	30952
47	34070		35190	33140	29370
48	34060	37670	35560	32330	29059
49	29520	38080	35170	32030	30553
50	37760		35210	33200	28107
51	34880	38110	34730	32650	
52	37320	38560		33670	
1	32650	37060	35080	32440	
2		35890	34860	34060	32360
3		36410	34930	32420	32610
4				33810	31550
5		37800	35850	35300	32335
6		37930	35660	34480	30390
7			35850	36400	32030

hetek	Ukrajna	Lengyelország	Kazahsztán	Bulgária	Litvánia
	Ft/tonna				
41	29470	40200		30460	39010
42	30700	40060		31200	37560
43		39880	21090		36600
44		39150	20760	31500	37620
45	29480	40090		32650	37460
46	30910	40630		35860	37850
47		40980		38330	37220
48		41460	21500	39020	39270
49		41600		39040	38330
50			22540		
51		42590	22250	38200	37390
52		43000	22240	38610	37780
1		43610	23860	38070	37460
2	30460	44810		37760	37350
3	29500	45860	24050	37510	39310
4	29020	46620	23940	37400	36580
5		46910	23400	37870	37490
6		47290	23290	37690	39460
7			23350		

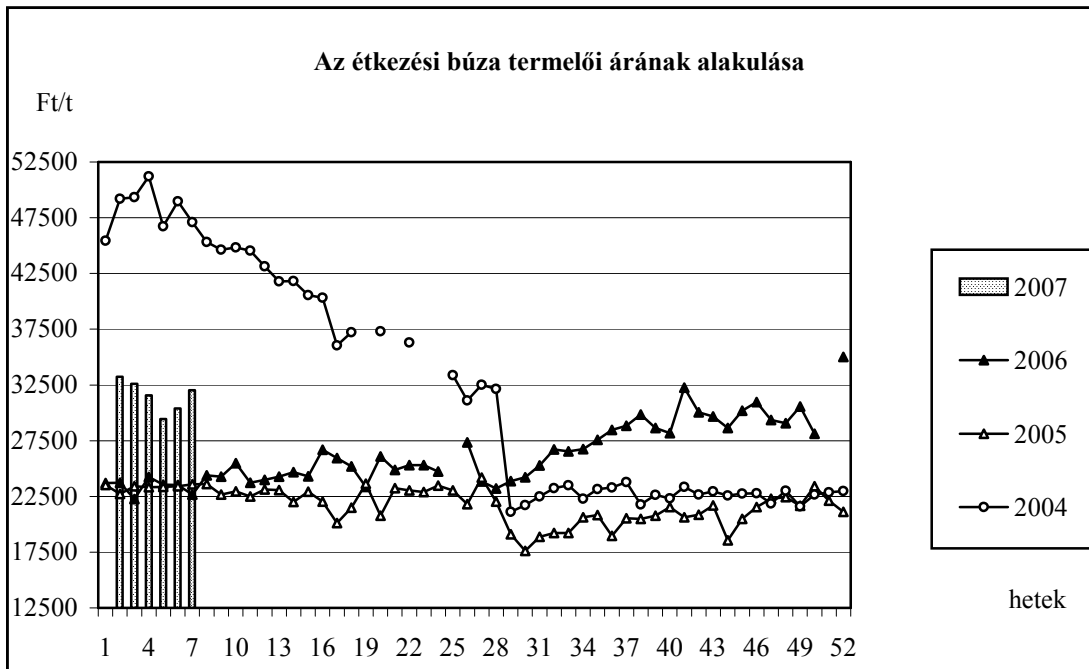
Megjegyzés-az ár a következő standardra vonatkozik:

- hektoliter súly min. 73 kg
- nedvességtartalom max. 14,5%
- idegen magtartalom max. 7%
- csírázott szemszázalék max. 4%
- Hageberg-féle esésszám min. 220

Eltérések a standardtól:

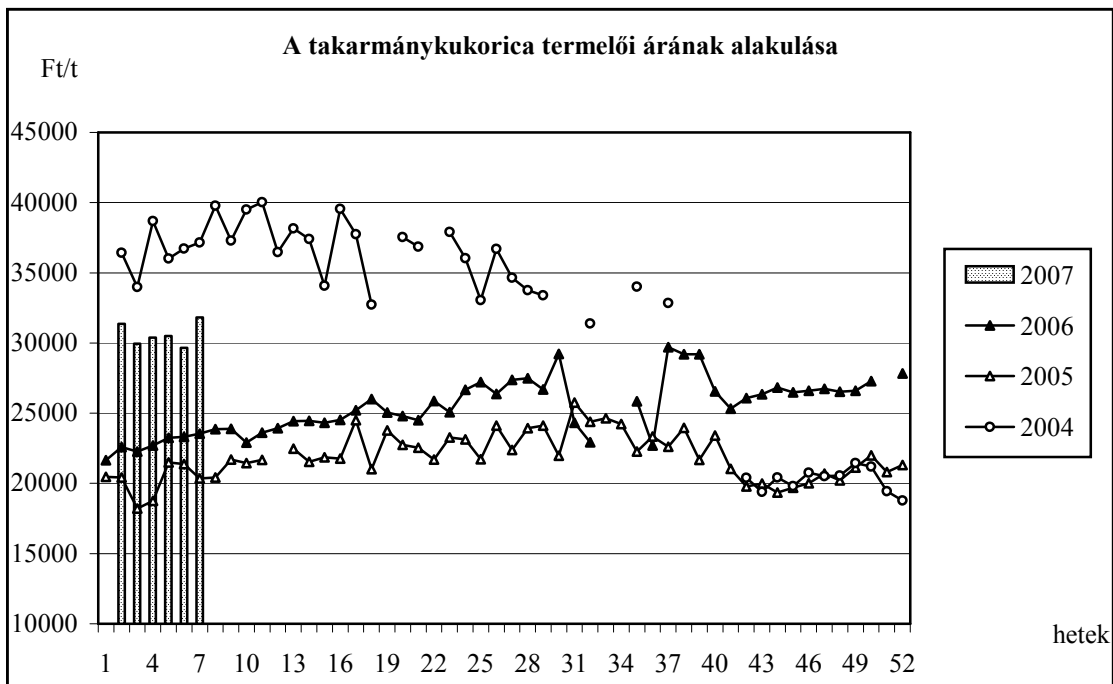
- Bulgária -hektoliter súly min. 76kg, nedvességtartalom max. 14%, idegen magtartalom max. 4%
- Csehország -hektoliter súly min 76kg, nedvességtartalom max. 14%, idegen magtartalom 6%, csírázott szemszázalék 2,5%
- Észtország- hektoliter súly 72 kg, Hageberg-féle esésszám 180, csírázott szemszázalék 3%
- Lengyelország -hektoliter súly min. 76 kg, idegen magtartalom max. 6%
- Magyarország -hektoliter súly 76 kg, csírázott szemszázalék max. 2%, Hageberg-féle esésszám 230
- Nagy-Britannia -hektoliter súly min. 76 kg, Hageberg-féle esésszám 250
- Szlovákia- hektoliter súly min. 76 kg, nedvességtartalom max. 14%
- Ukrajna - 12%-os fehérjetartalom, idegen magtartalom max. 8%
- Oroszország- nedvességtartalom max. 15%

1. ábra

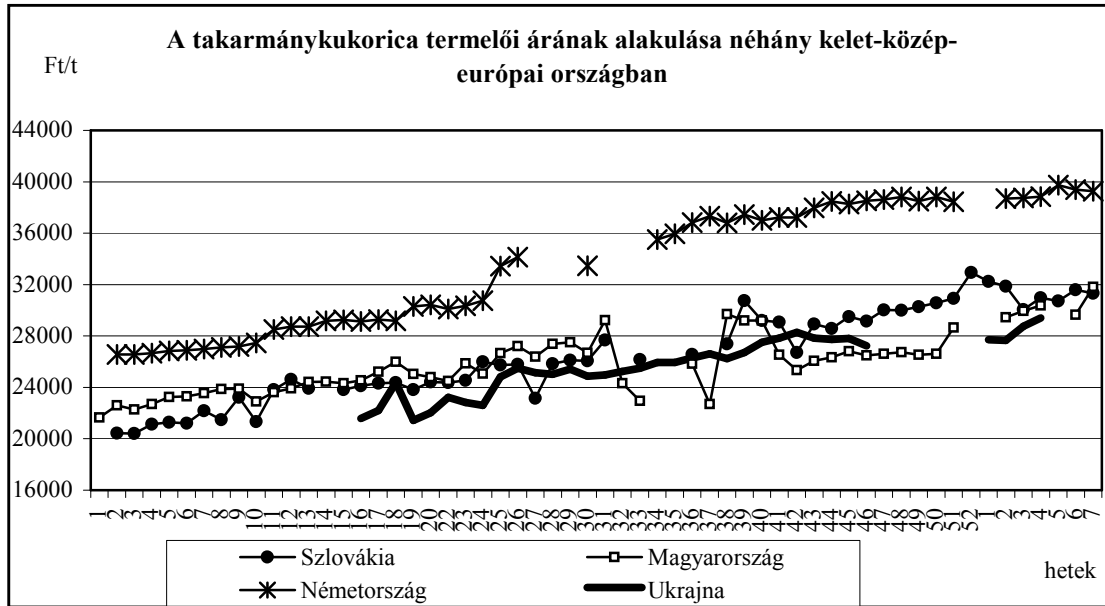
Forrás: PÁIR, termelői ár: ÁFA és szállítási költség nélküli ár

2. ábra

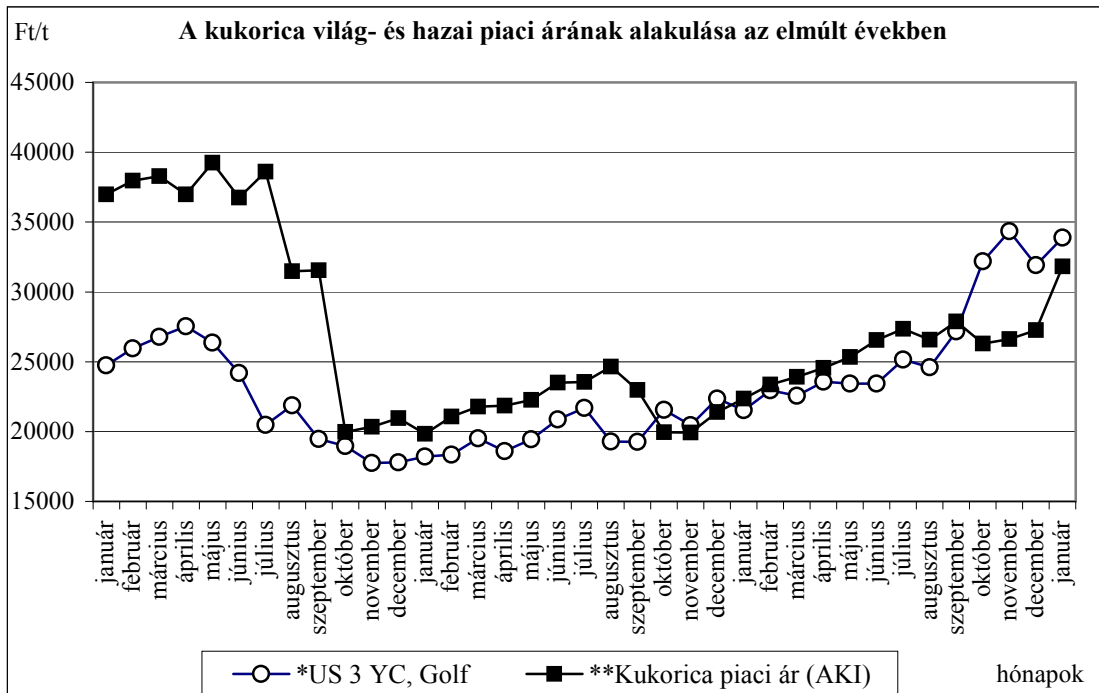
Forrás: PÁIR, termelői ár: ÁFA és szállítási költség nélküli ár

3. ábra

Forrás: AGRIMIS-Portal für Agrarmarkt-Informationssysteme

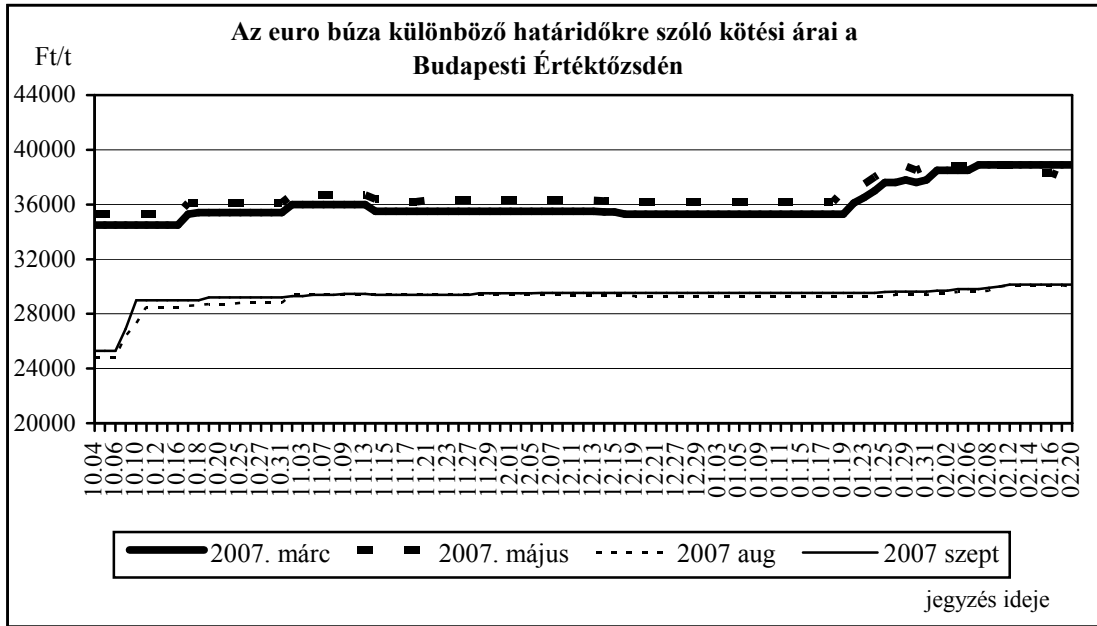
4. ábra

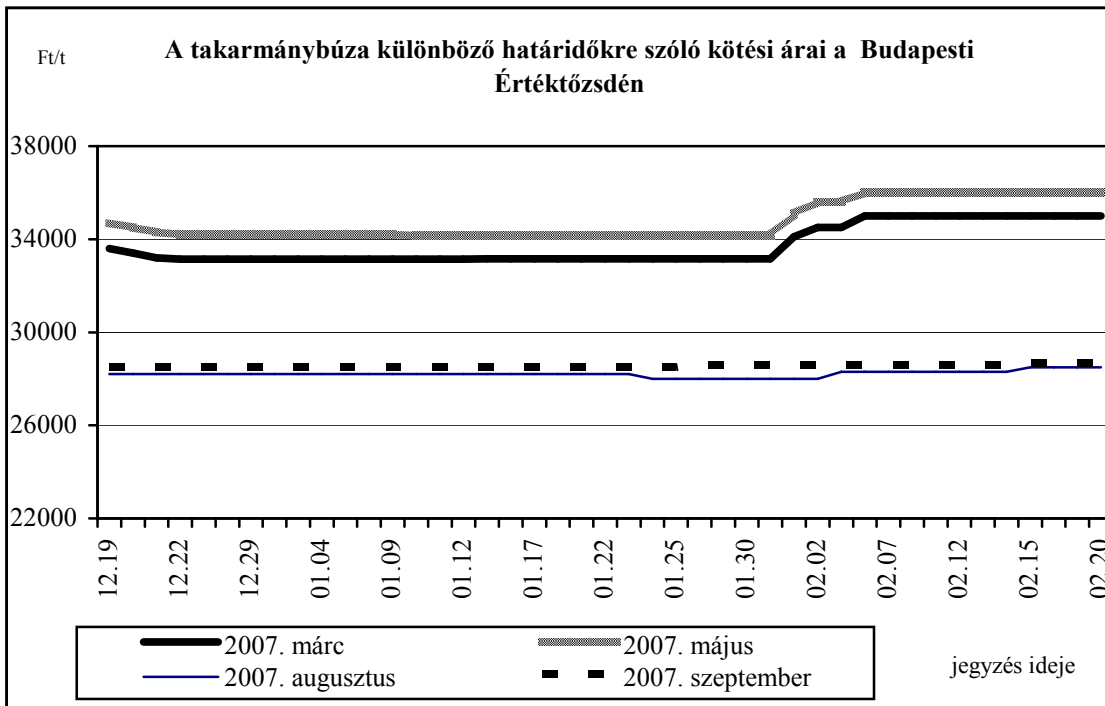
* USA Yellow Corn, fob Golf

** ÁFA és szállítási költség nélküli termelői ár

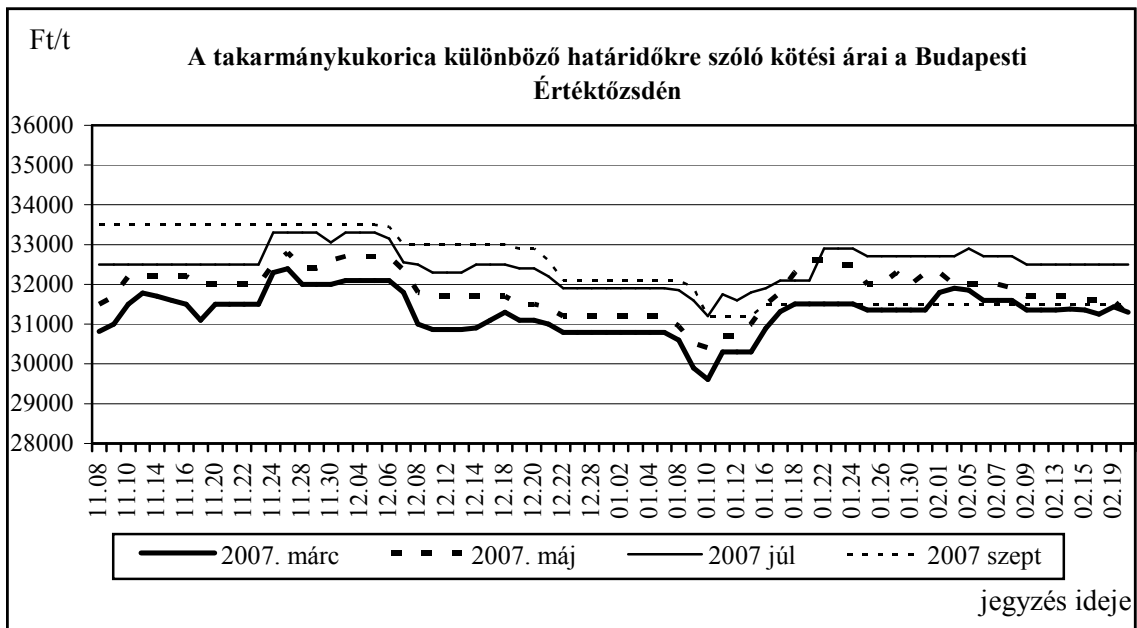
5. ábra

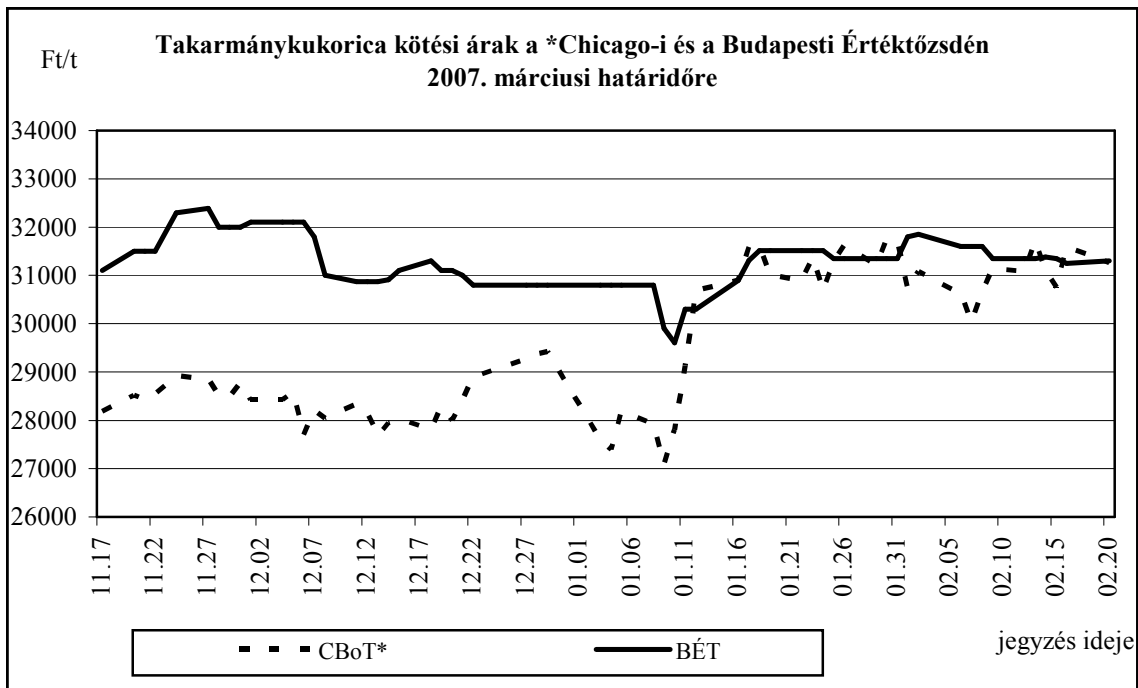
6. ábra

7. ábra

8. ábra

*CBOT-Chicago Board of Trade (US 2YC, Golf- USA No. 2 Yellow Corn)

GABONA ALAPÚ TERMÉKEK ÉRTÉKESÍTÉSI ÁRAI A 7. HÉTEN

Gabonaipari termékek		Körzetek			Országos				
		Alföld	Dunántúl	Észak - Magyaró.	2006. 7. hét	2007. 6. hét	2007. 7. hét	2007. 7. hét/ 2006. 7. hét (%)	2007. 7. hét/ 2007. 6. hét (%)
Finomliszt BL 55 ömlesztett	tonna	299,23	594,66	-	438,72	728,10	893,89	203,75	122,77
	Ft/kg	55,24	53,83	-	39,31	54,34	54,30	138,15	99,93
Finomliszt BL 55 zsákos	tonna	381,18	464,10	-	657,15	934,38	845,28	128,63	90,46
	Ft/kg	57,39	56,80	-	40,57	56,26	57,07	140,65	101,43
Finomliszt BL 55 zacskós	tonna	321,37	347,32	-	299,72	527,46	668,69	223,10	126,77
	Ft/kg	62,71	60,94	-	49,20	63,73	61,79	125,60	96,96
Rétesliszt BFF 55 ömlesztett	tonna	73,88	-	-	52,00	57,00	73,88	142,08	129,61
	Ft/kg	58,72	-	-	48,00	58,00	58,72	122,33	101,24
Rétesliszt BFF 55 zsákos	tonna	35,00	-	-	19,78	46,60	35,00	176,95	75,11
	Ft/kg	66,11	-	-	50,08	62,44	66,11	132,02	105,88
Rétesliszt BFF 55 zacskós	tonna	58,01	13,94	-	17,07	52,20	71,95	421,48	137,83
	Ft/kg	69,64	76,18	-	59,52	72,06	70,91	119,15	98,41
Fehér kenyérliszt BL 80 ömlesztett	tonna	121,67	407,60	-	213,15	488,76	529,27	248,31	108,29
	Ft/kg	51,89	50,83	-	39,43	50,80	51,08	129,53	100,55
Fehér kenyérliszt BL 80 zsákos	tonna	301,35	343,50	-	537,90	653,30	644,85	119,88	98,71
	Ft/kg	56,46	53,28	-	39,53	53,69	54,77	138,53	102,01
Tésztaipari liszt TL 50 ömlesztett	tonna	46,39	87,00	-	10,15	111,00	133,39	1314,14	120,17
	Ft/kg	57,00	56,00	-	45,80	55,00	56,35	123,03	102,45
Tésztaipari liszt TL 50 zsákos	tonna	17,60	1,40	-	18,40	20,00	19,00	103,26	95,00
	Ft/kg	46,38	62,43	-	50,96	64,85	47,56	93,34	73,34
Étkezési búzadara AD zacskós	tonna	11,12	20,99	-	18,99	59,03	32,11	169,10	54,40
	Ft/kg	70,07	72,34	-	58,90	69,14	71,56	121,50	103,50

A MEGFIGYELT GABONA ALAPÚ TERMÉKEK FOGYASZTÓI ÁRAI
2007. február 21.

Ft/mennyiségi egység

TERMÉKEK	KISZERELÉS	Auchan	CBA	Coop	Cora	Interspar	Match	Plus	Tesco
Finomliszt BL 55	1kg-os	83	69	75	-	79	75	79	77
Félbarna kenyér	1kg-os	166	125	-	199	164	-	-	-
4 tojásos száraztészta (Gyermelyi nagykocka fodr.)	500g	258	229	225	200	245	239	215	239
Étkezési búzadara AD	1kg-os	87	95	95	-	99	109	99	155
Fehér kenyér									
Duna kenyér	1kg-os	-	-	-	-	189	-	-	-
Első Pesti Malom Rt.	1kg-os	-	-	-	-	-	-	-	-
Erzsébet	1kg-os	-	-	-	-	-	-	-	-
Formakenyér	1kg-os	-	-	-	-	-	-	-	-
KREISZ alföldi	1kg-os	-	169	-	-	-	-	-	-
Saját termék	1kg-os	99	-	179	-	-	-	-	-
Tesco	1kg-os	-	-	-	-	-	-	-	139
Vécsey Kft.	1kg-os	-	-	-	-	-	-	189	-
Vita sütő	1kg-os	-	-	-	-	209	-	-	-

KÜLFÖLDI INFORMÁCIÓK

HATÁRIDŐS PIACOK (2007. február 16.)

6. táblázat

Búza

MATIF, Párizs			CBOT, Chicago *(őszi, lágy búza)			Kansas **(őszi, kemény búza)			Minneapolis ***(tavaszi, kemény búza)			LIFFE****		
Szállítási határidő	EUR/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	GBP / tonna	Ft/tonna
2007. március	149,00	37637	2007. március	171,94	33081	2007. március	182,05	35026	2007. március	185,54	35698	2007. március	94,50	35431
2007. május	147,00	37132	2007. május	176,72	34001	2007. május	186,55	35892	2007. május	189,21	36404	2007. május	95,75	35900
2007. szeptember	132,50	33470	2007. július	180,58	34744	2007. július	186,64	35910	2007. július	190,77	36704	2007. július	87,25	32713
2007. november	137,50	34733	2007. szeptember	183,15	35238	2007. szeptember	188,84	36333	2007. szeptember	193,44	37218	2007. november	89,00	33369
2008. január	138,00	34859	2007. december	187,74	36121	2007. december	191,97	36935	2007. december	196,10	37730	2008. január	89,75	33650
2008. március	139,00	35111	2008. március	190,68	36687	2008. március	194,72	37464	2008. március	198,21	38136	2008. november	-	-

*SRW-Soft Red Winter

**HRW-Hard Red Winter

***DNS-Dark Northern Spring

**** étkezési és takarmánybúza

CBOT-Chicago Board of Trade

KCBOT-Kansas City Board of Trade

MGE-Minneapolis Grain Exchange

Kukorica

7. táblázat

Árpa

8. táblázat

MATIF, Párizs			CBOT, Chicago		
Szállítási határidő	EUR/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Ft/tonna
2007. március	154,75	39090	2007. március	164,17	31586
2007. június	155,75	39342	2007. május	169,09	32533
2007. augusztus	157,75	39848	2007. július	172,34	33158
2007. november	140,00	35364	2007. szeptember	166,63	32060
2008. január	141,00	35617	2007. december	162,70	31303
2008. március	144,00	36374	2008. március	164,86	31719

MATIF-Marché A Terme d' Instruments Financiers

WCE, Winnipeg		
Szállítási határidő	CAD / tonna	Ft/tonna
2007. március	178,00	29391
2007. május	187,50	30195
2007. július	195,90	30735
2007. október	147,00	24273

WCE-Winnipeg Commodity Exchange

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

ÉTKEZÉSI BÚZA ÉS TAKARMÁNYKUKORICA HATÁRIDŐS KIKÖTŐI ÁRAI

	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Szállítási hónap
Étkezési búza	2006. 7. hét		2007. 7. hét		
Franciaország					
Rouen	108	27269	143	36042	február
La Pallice	111	28025	144	36299	február
* Creil	100	25253	138	34789	február
Németország					
Hamburg	112	28222			február
Würzburg	104	26080			február
Köln	114	28600			február
Drezda	100	25198			február
Dánia					
Koppenhága	156	39334			február
Olaszország					
Milánó					február
Bologna					február
Belgium					
Brüsszel	115	28852	152	38131	február
Spanyolország					
**Barcelona			174	43794	február
Ausztria					
Bécs	115	28852	156	39264	február
Finnország					
Nokia			132	33223	február
Takarmánykukorica					
Franciaország					
*Creil	114	28781	146	36676	február
Bordeaux/Bayonne	120	30293	150	37809	február
La Pallice	120	30167	150	37809	február
Németország					
Hamburg	125	31498	180	45304	február
Olaszország					
Bologna					február
Spanyolország					
**Barcelona			174	43794	február

*FOB - Free on Board-bérméntesen a hajó fedélzetére rakva

** - import búzaár

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

NEMZETKÖZI GABONAJEGYZÉSEK

BÚZA	USD/t	Ft/t	USD/t	Ft/t	Szállítási hónap	Kikötő
	2007.02.08.		2007.02.15.			
keménybúza						
⁽¹⁾ Kanada CWRS 13,5%	233,61	45584,32	235,14	45125,72	február	*Fob St. Lawrence
⁽²⁾ Ausztrália APH 14 %	257,20	50187,44	261,10	50107,70	február	*Fob Eastern States
⁽³⁾ US No. 2 DNS 14%	219,70	42870,06	220,80	42373,73	február	*Fob Portland
⁽⁴⁾ US No. 2 HRW	206,50	40294,35	210,30	40358,67	február	*Fob US Gulf
⁽⁵⁾ Ausztrália ASW	231,00	45075,03	235,90	45271,57	február	*Fob Eastern States
⁽⁶⁾ EU, Francia. alapminőség	197,80	38596,71	198,80	38151,71	február	*Fob Rouen
lágybúza						
⁽⁷⁾ US No. 2 SRW	174,60	34069,70	180,00	34543,80	február	*Fob US Gulf
⁽⁸⁾ Ukrajna lágypóráz	—	—	—	—	február	*Fob Black Sea
DURUMBÚZA						
⁽⁹⁾ Kanada CWAD 1	244,50	47709,29	244,00	46826,04	február	*Fob St. Lawrence
⁽¹⁰⁾ Kanada CWAD 2	240,20	46870,23	239,70	46000,83	február	*Fob St. Lawrence
KUKORICA						
⁽¹¹⁾ US No. 3 YC	178,10	34752,65	180,30	34601,37	február	*Fob US Gulf
Argentína	163,30	31864,73	165,00	31665,15	február	*Fob Up River
ÁRPA						
⁽¹²⁾ EU, Francia., takarmány	188,60	36801,52	183,80	35273,06	február	*Fob Rouen
Ukrajna, takarmány	—	—	—	—	február	*Fob Black Sea
⁽¹³⁾ US PNW	—	—	—	—	február	*Fob PNW

(1) CWRS-Canada Western Red Spring-13,5 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(2) Ausztrália APH- Australian Prime Hard-14 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(3) US No. 2 DNS- USA Dark Northern Spring- 14%-os fehérjetartalom-keménybúza

(4) US No. 2 HRW-USA Hard Red Winter-13,5 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(5) ASW- Australian Standard White-standardbúza

(6) EU, Francia. alapminőség - a világpiacon elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár

(7) US No. 2 SRW- USA Soft Red Winter-10,3 %-os fehérjetartalom-lágypóráz

(8) Ukrajna lágypóráz- 12%-os fehérjetartalom-lágypóráz

(9) Kanada CWAD 1-Canada Western Amber Durum 1-kemény

(10) Kanada CWAD 2-Canada Western Amber Durum 2-kemény

(11) US YC 3- USA No. 3 Yellow Corn

(12) EU, Francia., takarmányárpa-a világpiacon elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár

(13) US PNW- USA Pacific Northwest

*FOB-Free on Board-bérmentesen a hajó fedélzetére rakva

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

A VILÁG BÚZA VETÉSTERÜLETE ÉS TERMELÉSE

(millió hektár, millió tonna)

	vetésterület			termelés		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007
	végleges	nem végleges	előrejelzés	végleges	nem végleges	előrejelzés
EU-25	25,3	24,5	25,2	133,7	125,3	137,0
Oroszország	25,4	22,3	23,8	47,6	44,9	48,0
Ukrajna	6,5	5,5	6,3	18,7	1,9	16,5
Kanada	9,8	10,5	9,9	26,8	27,3	2,0
USA	20,3	18,9	19,7	57,3	49,3	55,0
Argentína	5,0	5,3	5,6	12,5	14,0	13,8
Brazília	2,4	1,8	2,8	4,9	2,5	3,0
Kína	22,9	23,0	22,8	97,5	103,5	100,0
India	26,5	26,6	28,1	68,6	69,5	74,0
Ausztrália	13,0	11,1	12,2	25,1	10,0	21,0
Világ összes	216,3	207,4	214,5	618,4	589,2	621,0

Forrás: IGC-International Grains Council's

CUKOR PIACI JELENTÉS

Elemzés

Világpiaci helyzet

Februárban a fehércukor ára átmenetileg emelkedett, míg a nyerscukor ára kissé esett a tőzsdéken (1-4. ábra). Ennek hatására a két cukorár közötti különbség 15-ről 18 ezer forintra emelkedett, aminek oka továbbra is a világszinten hiányzó nyerscukor-finomító kapacitás. Jelentősebb piaci hírek hiányában az árak nem vettek föl egyértelmű tendenciát, a kis mértékű fehércukor-áremelkedés okai között az orosz és indonéz cukorimport megjelenése említésre méltó. Az ebben a gazdasági évben várható túlkínálat egyelőre nem érzékelhető a piacon, de így is számítani lehet az árak lassú eróziójára, esetleg stagnálásra. A gyors árcsökkenés elmaradása az indiai cukorexport vártnál magasabb áron való piacra kerülésének köszönhető.

Hazai és európai uniós körkép

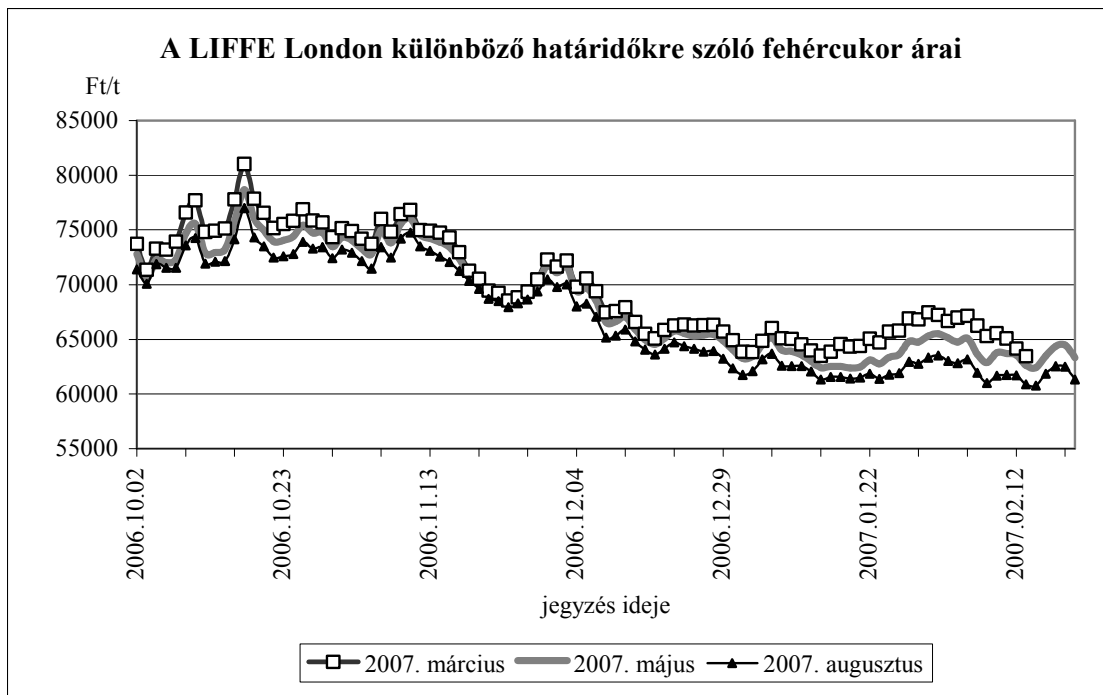
Az Európai Unióban csupán minimálisan csökkent az intervenciók cukorkészletek nagysága. Ezen belül elsősorban a spanyol és a szlovén készletek csökkentek (5. ábra). Ennek ellenére az Unió 200 ezer tonna cukor vámmentes importját tervezi, mivel a gyógyszergyártók az EU rendelkezése ellenére (a kvótán felüli uniós cukortermés csak ipari, így gyógyszeripari célra használható) nem jutottak világpiaci áron cukorhoz.

Tovább nőtt a cukorkvótát leadó cégek és országok listája. Februárra Finnország, Görögország és Szlovénia jelezte, hogy visszaadja a kvótát (1. táblázat). Ezzel háromra nőtt azoknak az országoknak a száma, amelyek teljes cukortermelésüktől megválnak (Szlovénia, Lettország, Írország). Megjelentek az első izoglükóz-kvótát leadó államok (Spanyolország és Franciaország), amelyek azonban viszonylag jelentéktelen mennyiségeket adtak vissza. Az összes visszaadott kvótán belül több, mint 50% a dél-európai államok vesztesége, 18%-nyi veszteséget könyvelhettek el az újonnan csatlakozott közép-európai tagállamok, közel 14%-ot a kedvezőtlen adottságú északi tagállamok (Írország, Finnország, Svédország), és csupán 16%-ot az EU vezető cukorgyártóinak számító nyugat-európai államok, amelyek zömmel inulinkvótáikat adták vissza (6. ábra). Jellemzően a déli, keleti és északi tagállamok cukoriparát érintette nagyobb súllyal a kvótavisszaadás: a déliek kvótájuk 37%-át adták vissza, a kelet-európaiak 29%-át, míg az északiak 41%-át. Ezzel szemben a nyugat-európai tagállamok kvótájuk átlagosan 6,5%-át adták vissza. Érvényesül tehát a Bizottság azon kívánalma, hogy a leghatékonyabb termelők maradjanak a piacon. Mivel az új piaci egyensúlyhoz nem elég gyors és nem elegendő az eddigi kvótavisszaadás, ezért a túlkínálat elkerülése érdekében a 2007/08-as gazdasági évben Bizottság várhatóan 2 millió tonnával csökkenteni az uniós összkvótát, így a tavalyi évhez hasonlóan ismét nem a teljes kvóta arányában vetnek cukorrépat az EU-ban.

Magyarországot jelentősen érinti a változtatás, mivel a megmaradt 294 ezer tonnás kvóta 12%-os csökkentése (százalékosan ekkora csökkenést jelent a 2 millió tonnás kvóta-csökkentés) nagyjából 258 ezer tonnás cukorkvótát, kevesebb, mint kétmillió tonna cukorrépat és 37 ezer hektárnyi cukorrépa-vetésterületet jelent, ami további visszaesést jelent a tavalyi 48, és tavalyelőtti 61 ezer hektáros vetésterülethez képest. Ezzel gyakorlatilag megszűnik az exportárualap, és a jelenleginél jóval jelentősebb cukorimportra lehet felkészülni 2007 végétől. Hazánkat érinti a szlovén cukorgyár bezárása is, ezzel megszűnik a speciális zalai cukorrépa-termesztés, amely a szlovéniai gyárba szállított alapanyagot.

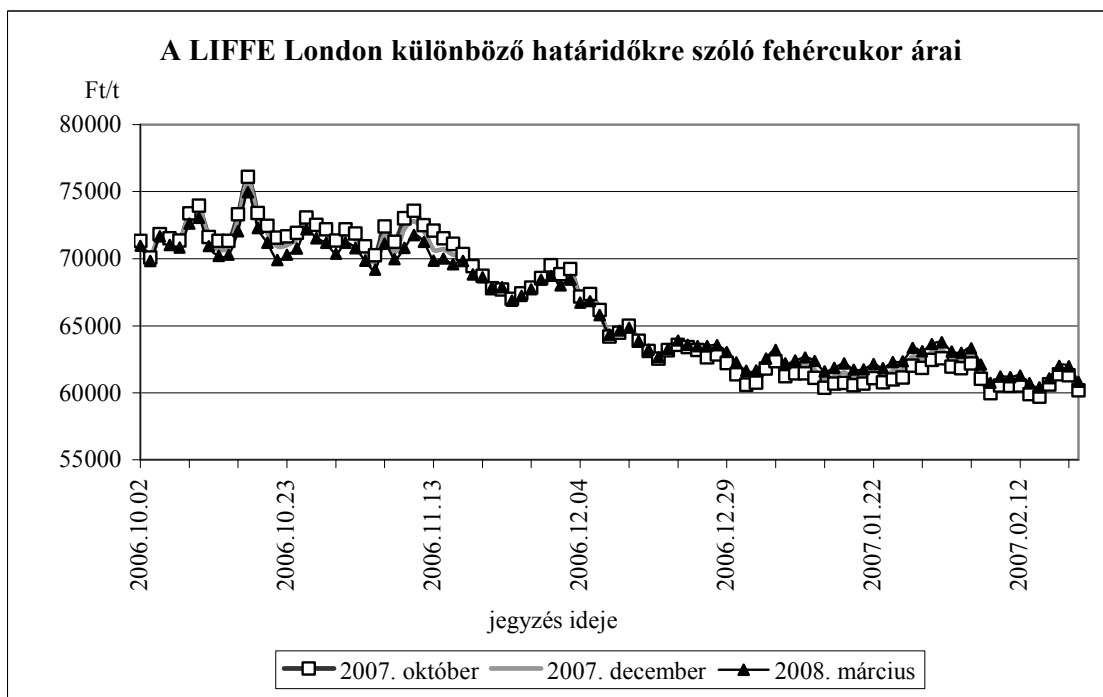
A hazai piaci helyzetet elsősorban a balkáni import fokozódásával a keresleti piac fokozatos megszűnése jellemzi, amit jól jelez a kissé csökkenő fogyasztói cukorár (7. ábra).

1. ábra

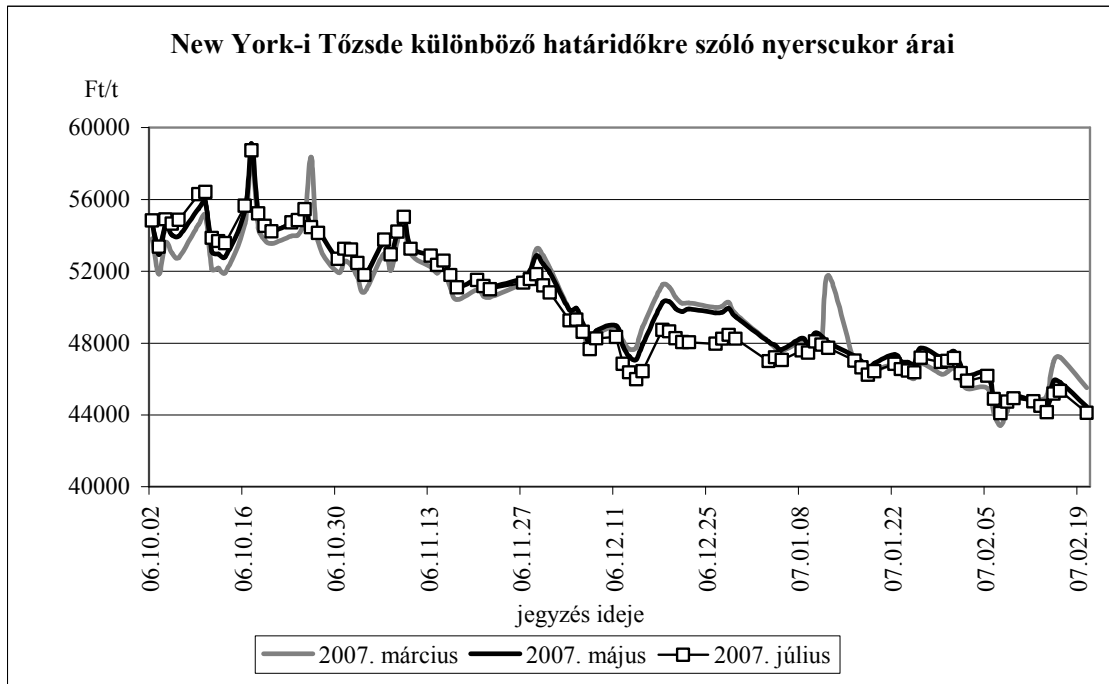
Forrás: International Financial Futures Exchange London

2. ábra

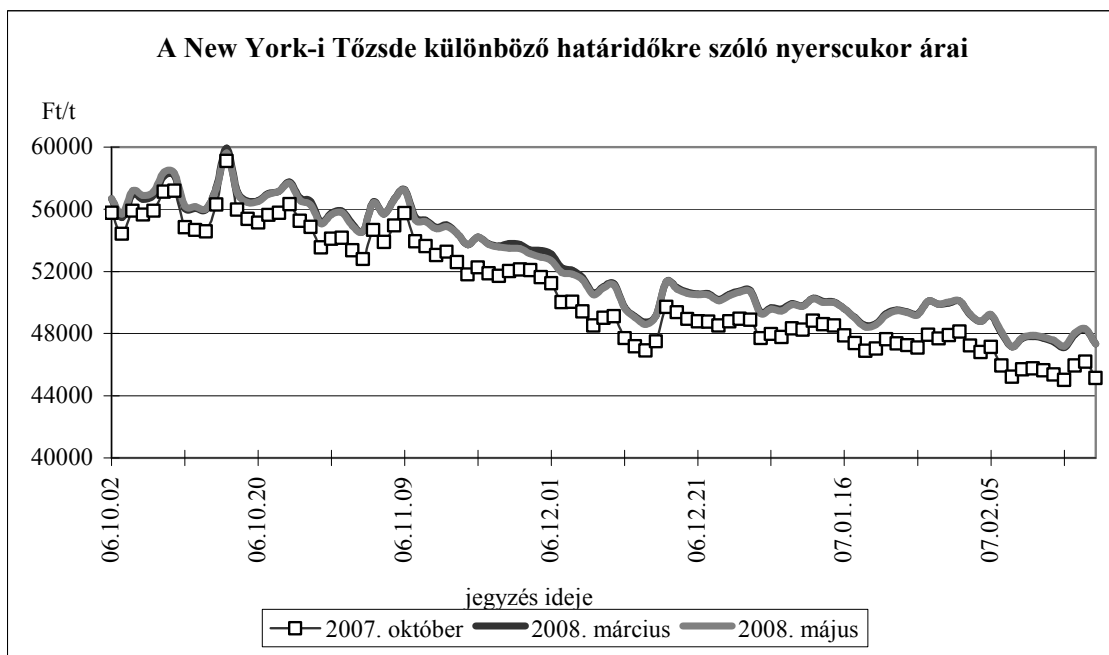
Forrás: International Financial Futures Exchange London

3. ábra

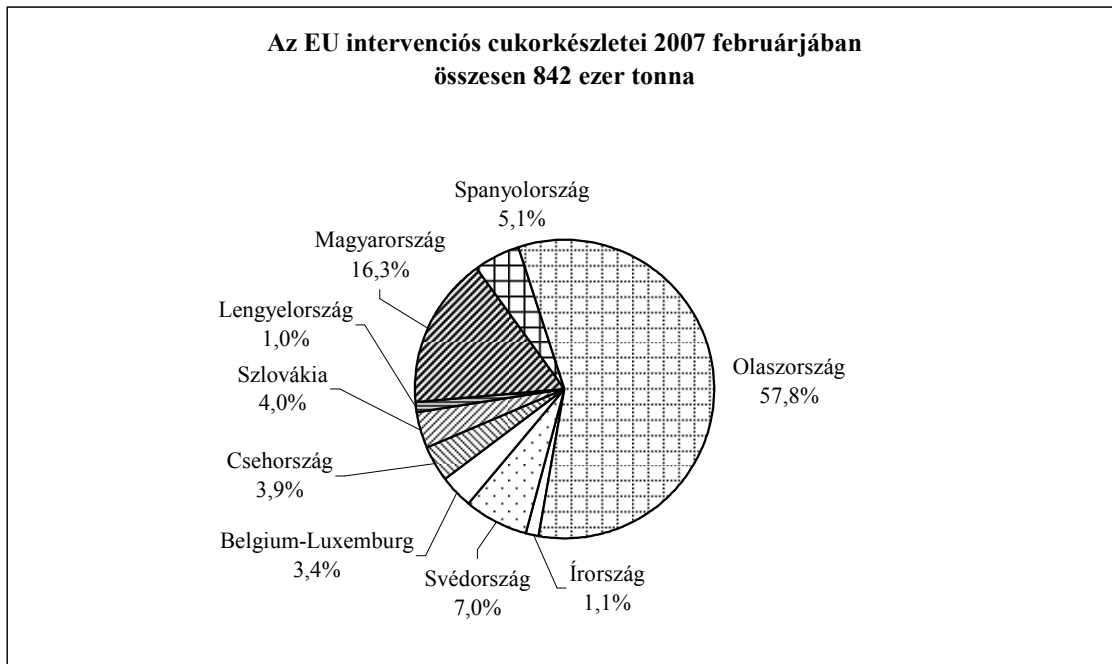

Forrás: NCSC-New York Sugar, Cotton, Cocoa, Coffee

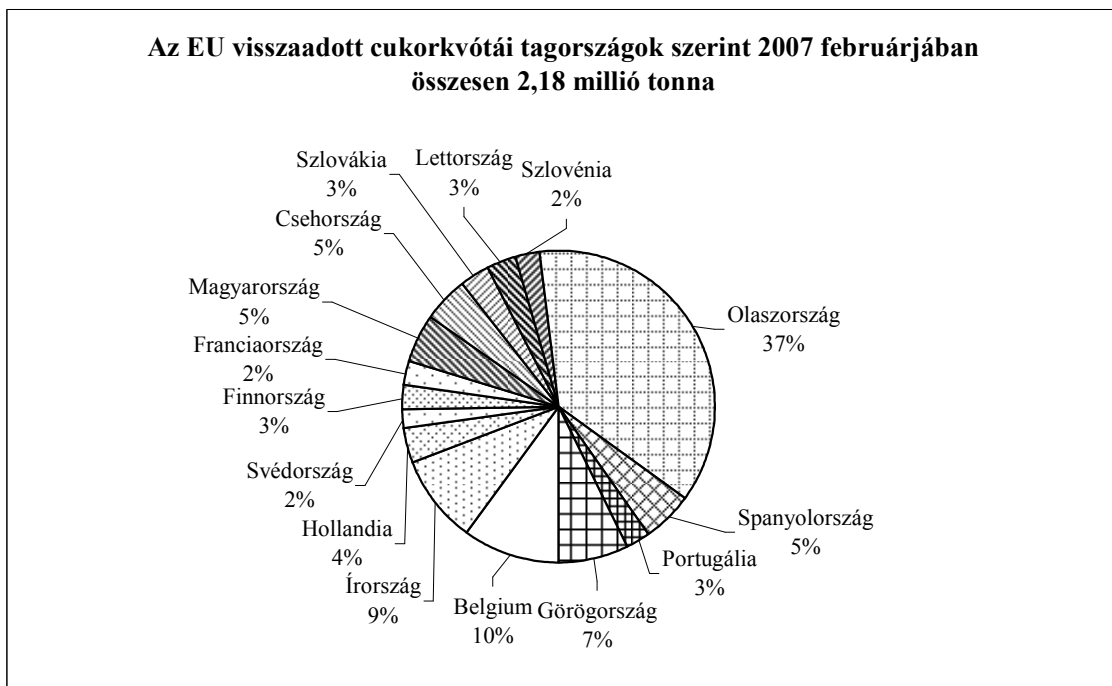
4. ábra

Forrás: NCSC-New York Sugar, Cotton, Cocoa, Coffee

Forrás: EU Cukor Irányító Bizottság

Forrás: EU Cukor Irányító Bizottság

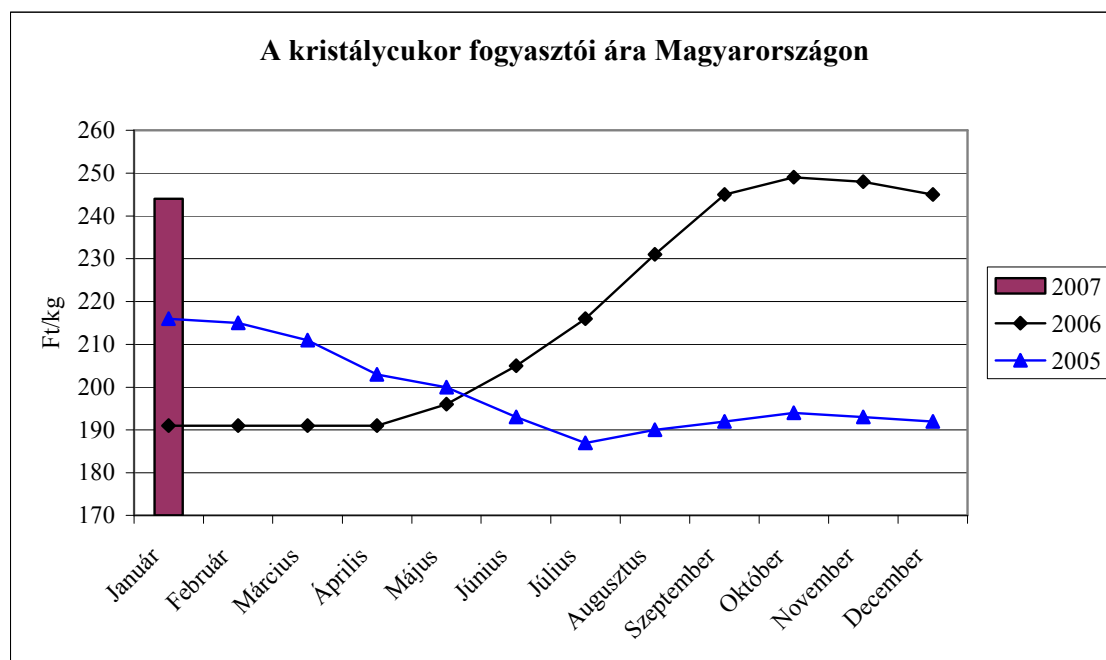
A 2007 februárjáig visszaadott cukorkvóták nagysága és arányuk a teljes termeléshez képest

Ország	Cukor- kvóta	Izoglükóz- kvóta	Inulin- kvóta	Összkvóta	Visszaadott kvóta	Összkvóta százaléka	Kvótatípus százaléka
	Tonna	Tonna	Tonna	Tonna	Tonna	Százalék	Százalék
Belgium*	819812	71592	215247	1106651	215247	19,5%	100,0%
Franciaország*	3288747	27664	24521	3333114	52185	1,6%	100,0%
Hollandia*	864560	9099	80950	954609	80950	8,5%	100,0%
Csehország	454862			454862	102473	22,5%	22,5%
Írország	199260			199260	199260	100,0%	100,0%
Magyarország	401684	137627		539311	108093	20,0%	26,9%
Olaszország	1557443	20302		1577745	803597	50,9%	51,6%
Portugália	69718	9917		79635	54718	68,7%	78,5%
Spanyolország*	996961	82579		1079540	114797	10,6%	10,6%
Svédország	368262			368262	42562	11,6%	11,6%
Szlovákia	207432	42547		249979	70133	28,1%	33,8%
Lettország	66505			66505	66505	100,0%	100,0%
Görögország	317502	12893		330395	158800	48,1%	50,0%
Szlovénia	52973			52973	52973	100,0%	100,0%
Finnország	146087	11872		157959	56087	35,5%	38,4%
EU összes	17440537	507681	320718	18268936	2178380	11,9%	-

Forrás: EU Cukor Irányító Bizottság

* Inulin- és izoglükóz-kvótát visszaadó államok

7. ábra

Forrás: KSH